

Närvarande:

Hans Kongbäck, Luröskärgårdens Natur- och Kulturförening	hanskongback@hotmail.com
Hans Olsson, arkeolog, Värmlands museum	hans.olsson@varmlandsmuseum.se
Ulrika Jörnmark, Länsstyrelsen, kultur och miljö	ulrika.jornmark@lansstyrelsen.se
Sune Westerberg, Luröskärgårdens Natur- och Kulturförening	info@luringen.se
Henrik Ahlgren, Luröskärgårdens Natur- och Kulturförening	henrikahlgren@hotmail.com
Tommy Edström, konstnär	b.tommy.edstrom@gmail.com
Sofia Andersson, arkeolog	sofia.andersson@lanstyrelsen.se
Gunnar Imberg, fd kyrkoherde	gunnar.imberg@alerfors.st

Årets utgrävningar:

Det man letar efter under årets utgrävningar är att hitta spår av bebyggelse från 1200-1400-tal som man inte har hittat än så länge. Frågan man vill försöka få svar på är om det fanns någon bebyggelse även under denna tidsperiod. Man vill försöka få fram en helhet med bebyggelse för hela tiden. Det finns idag dateringar för bebyggelse från 200-tal fram till vikingatid. Kyrkan försvinner någon gång på 1300-talet men vad hände sedan? Var inte platsen bebodd århundraderna efteråt?

Man har inte funnit mycket som tyder på att de fanns boende här under 1300-1600-talet. Men i kyrkböckerna kan man hitta att det fanns bofasta men man vet inte var på ön de bodde.

Vid marina arkeologiska letande har man hittat stolpanläggningar från 1600-tal.

Det man har hittat under årets utgrävningar hittills är:

En ovanligt stor eldstad, ev från järnåldern

Små och klena stolphål, efter eventuellt en ekonomibyggnad. Det ska göras prover för datering. Ev. har ekonomibyggnaden något med långhuset från 1100-tal som grävdes ut 2010.

Man har också hittat lite keramikskärvor och det var vanligt att den typen av keramik var lokalproducerad, kan bruksgodset vara från Lurö? Troligtvis i alla fall västsvensk men stilen är från Baltikum. Man hittade också två hästkosömmar och en kniv.

Fram tills dagens möte har de inte hittat så mycket, men det är flera dagar kvar av utgrävningen och även om man inte hittar så mycket är det intressant i sig eftersom man då kan ringa in områden så man vet var det finns och där det inte finns lämningar.

Tegelbruket och ruinen har inventerats men inte schaktat och är inte ointressant i sammanhanget. Ev. kommer det göras GeoRadar som kostar runt 50 000kr. (Det man kan finna genom georadar är murverk stenkonstruktioner. 1000 år tillbaka i tiden är det bara stolphål o inga stenverk och är svårt att se via georadar). Det är svårt att få tillstånd av LST för en utgrävning av ett naturreservat som Tegelbruket och det tar mycket tid att söka.

Vid framtida utgrävningar runt "klosterruinen" går tankarna såhär:

Man vill fortsätta utgrävningarna men det mest troliga att det kan bli om 2 år eftersom bidragsansökningarna tar lång tid att söka och man måste vara ute i god tid.

Prioritet vid en utgrävning:

1 Att gräva ut nordost om ruinen längs med ladan, där man har hittat rännor från 1200-tal som man inte vet vad det är som är i samtid med kyrkan och i närheten av kyrka. Ev. kan det vara några slags bebyggelse lämningar.

2 Att gräva ut sydväst om kyrkan, ev. en boplatz från 800-900-talet men ev. även senare. En fråga som man vill försöka från svar på är om det finns ett samband och om en sådan boplatz är i samtid med långhuset?

3, Att fortsätta gräva vid långhuset, nu har de grävts ut runt 11 meter av huset och man vill veta hur stort det egentligen var.

Kostnaden för att göra prio 1 och 2 är på cirka 350-400 000 vilket är mycket pengar, får man inte så mycket anslag försöker man göra prio 1.

Småfakta:

Rapport från årets utgrävningar blir klar om cirka sex månader.

Det troliga att Lurö skänktes så det blev en klosterö på 1300-talet.

Långhus kan ev. ha varit ett presentationshus.

Kyrkan på Lurö är ganska stor i förhållande vid andra kyrkor från denna tid.

Långhuset är i samtid med kyrkan.

Stenarna i gamla bruksstugan skulle ev. kunna vara från klostret.

Tankar kring framtida utställning:

Digital utställning via hemsida är lättare än en stationär eftersom det är lättare att uppdatera vid ny och mer information.

Digitalt ta fram hur det såg ut med kyrkan helt i sten.

En modell som vi bygger på varje år på plats. (Tänk Gaudis la sagrada familia i BCN)

Vad som har hänt sedan förra mötet i januari:

- I samband med Vänerveckan anordnade konstfrämjandet i Värmland att 11 konstnärer fick vara på Lurö under några dagar och inspireras. Pengar hade sökts hos Region Värmland, Säffle kommun och Värmlands konstnärsförbund. Många olika målartekniker användes, men även en performance och diktöföfattande. Resultatet kommer att presenteras i Säffle under vinter i Säffle bibliotek. Konstnärerna var otroligt nöjda och det är troligt att det blir en repris nästa år.

Det diskuterades om man kunde ta temadagar för konstnärerna med t.ex. någon arkeolog/ kulturgeolog (t.ex. Ulf Jansson) som berättar om historien och hur livet var här förr eller växt och djurliv som skulle kunna inspirera ännu mer.

Kan man även ställa ut det som tillvekas på Lurö?

En tanke var att involvera Ingvar Arvidsson bildare på Lurö där man t.ex. kan använda blixten till något.

Lurö konstnäsvecka! Kan bli en del av vänerveckan nästa år?!

.

- Martin Sandmark som sitter i styrelsen för Luröskärgårdens Natur- och Kulturförening har ansökt och bidrag för att slå klosterruinen hos Länsstyrelsen. Bidraget beviljades och ruinen har nu slagits två gånger under sommaren med lie.

Detta bidrag måste sökas årligen och det diskuterades att det borde röjas ett större område runt ruinen för att få en bättre överblick/vision över platsen. Och kanske även fler gånger under säsongen. Eventuellt kanske man ska göra en större insats med att ta mer sly buskar och träd för att öppna upp ytorna. Markägaren måste godkänna ett eventuell sådan ansökan och man måste kolla om det är natura 2000 område etc. före.

Röja fler gånger och större områden som man får en vision om hur det ser ut. Göra en större insats, inget stoppdatum Martin söker stöd. Söka olika delar mer bidrag större området.

- Diskussioner fördes under våren om att ställa ut föremål som har hittas på platsen mellan föreningen och Värmlands museum. Till slut bestämdes att det inte fanns så intressanta föremål men diskussionerna fortsätter om man kan göra på ett annat sätt. Eventuellt med en monter med t.ex. kniv och keramik bitar ställs ut där man även tecknar upp hur keramiken såg ut!

Förbättrad information om klosterruinen som Hans på Värmlands museum skrivit finns nu på föreningens hemsida med bilder från tidigare utgrävningar. Texten sitter också uppe provisorisk vid ruinen samt information om årets utgrävningar. Denna text kommer att uppdateras under hösten med vad som har kommit från under sommarens urgrävningar och eventuellt kan denna text ligga till grund för en ny skylt.

Övrigt:

Den informationsskylt som idag sitter på plats vid klosterruinen är mycket dålig och Ulrika på LST har godkänt att den får tas ner i väntan på en bättre då den inte gör någon nytta. Bidrag kan sökas hos LST för att få göra en ny skylt. När det blir en ny skylt så borde den även flyttas till en bättre plats. Information om klosterruinen finns hos Värmlands museum men vem skriver texten? Och hur ska den presenteras?

Qr-kod (eller ev. ringa ett telefonnummer) är intressant med tanke på att informationen lättare kan uppdateras. På Saxholmen i Kristinehamn har man använt det på ett bra sätt. Eventuellt heter den som håller i projektet Stefan Johansson och honom bör man kontakta för att få vidare information.

Jonathan Lindström som skrivit bronsåldermordet är också en intressant person som kanske han inspireras av Lurö och skriva något. Sofia känner honom.

Det är även svårt för vissa att ta sig till platsen på grund av dålig tillgänglighet och stigen upp till ruinen bör handikappanpassas och detta borde ligga i kommunens intresse.

Konkret:

Förbättrad information (stigmarkering) runt stångudden finns det behov av, föreningen tar på sig ansvaret för det.

Kolla vidare på om konstnärsveckan kan vara en del av Vänerveckan .

Även andra Luröaktiviteter kan ingå i Vänerveckan.

Text, föremål och mått på kyrkan finns hos Värmlands museum, föreningen får ta ansvar för skylt

Martin söker bidrag för slätter för nästa år

Eventuellt blir nästa möte runt sista veckan i november i Karlstad